

۱۳۸۹/۱/۱۹

حسین اکبری (دیلمن)

آلتین اؤستۆ

(شرح ۶ غزل ترکی از فضولی)

با مقدمه‌ی:

دکتر حسن و حمزه‌زاده صدیق

سرشناسه: اکبری، حسین، ۱۳۵۷ -، [شاعر]
 عنوان قرارداد: دیوان، برگزیده. شرح
 عنوان و نام پدیدآور: آلتین اوستو (شرح ۶ غزل ترکی از فضولی) / حسین اکبری (دیلمن):
 بامقدمه‌ی حسین محمدزاده‌صدیق.
 مشخصات نشر: تهران: نکدرخت، ۱۳۹۶.
 مشخصات ظاهری: ۲۴۴ ص: ۵/۱۴×۲۱/۵ س.م.
 شابک: ۸-۲۵-۸۵۱۵-۶۰۰-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا، یادداشت: کتابنامه.
 موضوع: فضولی بغدادی، محمدبن سلیمان، ۹۱۳-۹۷۶ق. / دیوان -- نقد و تفسیر
 موضوع: شعر ترکی -- ایران -- قرن ۱۰ق. -- تاریخ و نقد
 موضوع: Iran -- Turkish poetry ۱۶th century -- History and criticism
 شابک: ۱۳۳۴ -، مقدمه‌نویس
 شناسه سروده: فضولی بغدادی، محمدبن سلیمان، ۹۱۳-۹۷۶ق. / دیوان، برگزیده. شرح
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ ۹۱۷.۴۴/۱۳۳۴
 رده بندی دیوبی: ۲۶۰۰/۸۹۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۵۳۲

انتشارات
نکدرخت

آلتین اوستو

(شرح ۶ غزل ترکی از فضولی)

حسین اکبری (دیلمن)

مقدمه از: دکتر ح. م. صدیق

محل نشر: تهران / تاریخ نشر: ۱۳۹۶ / نوبت چاپ: اول / شمارگان: ۶۰۰

لیتوگرافی: رنگین / چاپ: سبز / صحافی: امین

قیمت: ۲۰۰۰ تومان / شابک: ۸-۲۵-۸۵۱۵-۶۰۰-۹۷۸

تهران، ابتدای کارگر جنوبی، کوچه سرود، پلاک ۱۰، واحد ۸.

تلفن: ۶۶۱۷۵۵۲۰

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است.

چند کلمه

اما، کتاب کم حجم و پر محتوایی که در این جا به زبان ترکی آذربایجانی و یا دو الفبای لاتین و عربی انتشار می‌یابد، شرح ۶ غزل از فضولی را در بر دارد. تا کنون چند شرح به دیوان فضولی در ترکیه، عراق، جمهوری آذربایجان و ایران انتشار یافته است، اما شرح حاضر با همه آن‌ها که بیشتر بر مبنای شرح لغات، اصطلاحات مختصات دستوری و معنای ادبی و فنون بدیعی و گشودن گره‌ها معنایی و محتوایی استوارند، هم لحاظ گویهی سخن و هم به جهت محتوایی که هدف نویسنده‌ی آن است متفاوت است. در شرح مصراع اول مطلع نخستین غزل گوید:

«... فضولی در این جا بار مفهوم نظر به «من» گفتن را بر گردن دیگری می‌نهد و از آنجا که در شناسایی همبستگی‌های مبدل به پرسوناژ دچار سختی می‌شود، شعر را با «من» شروع می‌کند و با پی افزوده‌ی / ایم / (= نشانه‌ی حالت اضافهی اسم و ضمیر در تناسلی) می‌خواهد از عذاب ناشی از این حالت بکاهد و وقتی ادات / نک / را به جای / گیبی / می‌آورد، گرچه معنای / مانند / را در نظر دارد، اما مفهوم / تنهایی / را نیز زیر چشم آورده است و رشته‌های پیوند کثرت با وحدت را هدف گرفته است و به خلاقیت در آن و وصل آن همه به / هیچ / از

نیستی به هستی و از هستی به نیستی، هویت سازی می کند. و برای ما این سؤال پیش می آید که: «چه کسانی در هویت هیجستان می مانند؟» کسانی که پیش از آن که / هر کس / باشند، / هیچ کس / هستند.

فضولی در این اندیشه است که بیش از این پریشانی ها را / زار و پریشان / نبیند و از این رو فعل تمنّایی / اولماسین / را به کار می گیرد. او که به فهم پیوندها ناشی از تجرید تکیه داده است، خود را آفرینشگر و خلاق می بیند و این جاست که از تعماق ناشناخته های خود به / یارب / اتکا می کند و . . .

همه ی مصاریع سر، جزا آورده شده در این کتاب معروض چنین حلاجی ها شده است. این گونه شرح بر آثار کلاسیک اگر بتوانیم نام آن را شرح بنهیم، در ایران بی سابقه است. شاید بتوان آن را به بعضی از نوشته های صادق هدایت - مثلاً بوف کور - تشبیه کرد. اما به هر حال کاری بدیع و قابل اعتناست که این جانب با تصویب این اوراق، آن را در معرض مطالعه ی علاقه مندان قرار می دهم.

دکتر ح. م. صدیق

ایچینده کیلر

۱. سندلر و قئیدلر ۹
- ۱-۱. تذکرة الشعرا ۹
- ۲-۱. تحفه‌ی سامی ۱۰
- ۳-۱. گلشن شعرا ۱۰
- ۴-۱. شمع الشعرا ۱۱
- ۵-۱. تذکره شعراء چلبی ۱۲
- ۶-۱. تذکره شعراء ۱۵
- ۷-۱. تذکره شعراء ۱۶
- ۸-۱. کتبه الشعراء ۱۶
- ۹-۱. مجمع الخواص ۱۸
- ۱۰-۱. ریاض الشعراء ۱۹
- ۱۱-۱. زبنة الاشعار ۲۰
- ۱۲-۱. آتشکده‌ی آذر ۲۰
- ۱۳-۱. تذکره‌ی سید عظیم ۲۱
- ۱۴-۱. فریدون کؤچرلی ۲۳
- ۱۵-۱. جعفر جبارلی ۲۳
- ۱۶-۱. دانشمندان آذربایجان ۲۴
- ۱۷-۱. الذریعه ۲۴
- ۱۸-۱. ریحانة الادب ۲۵
۲. ایلک علمی ایشلر و ایراندا نشر اولان اثرلرین معرفی ۲۷
- ۱-۲. ایلک دؤقتورا تنزی ۲۷
- ۲-۲. علمی - تدقیقی مقاله‌لر توپلوسو ۲۹
- ۳-۲. تاریخ ادبیات ایران ۳۰
- ۴-۲. بیر باخیش ۳۳
- ۵-۲. ایلک درسلیک ۳۳
- ۶-۲. چشمه‌ی خورشید ۳۴
- ۷-۲. فلکلر یاندي اهمیتدان ۳۵

- ۸-۲. آذربایجان ادبیاتی تاریخی ۳۶
- ۹-۲. فضولی نین شعرلرینه بیر باخیش ۳۷
- ۱۰-۲. شاعر عصر صفوی ۳۸
- ۱۱-۲. غزل‌های فارسی فضولی ۳۹
- ۱۲-۲. نظامی ایله مقایسه ۴۰
- ۱۳-۲. کتابشناسی فضولی ۴۰
- ۱۴-۲. گله‌جک آمیدلر ۴۰
۳. فضولی چاغی بغداددا آذربایجان ادبیاتی ۴۲
- ۱-۳. فضولی و بغدادین ادبی محیطی ۴۳
- ۲-۱. عهدی بغدادی ۴۳
- ۳-۳. شه بغدادی ۴۴
- ۴-۲. حسنی ۴۵
- ۵-۳. نده بغداد ۴۵
- ۶-۳. زهدی ۴۶
- ۷-۳. مرادی بغداد ۴۶
- ۸-۳. حزنی بغدادی ۴۷
- ۹-۳. علمی بغدادی ۴۷
- ۱۰-۳. کلایی کربلائی ۴۷
- ۱۱-۳. ضایعی بغدادی ۴۸
- ۱۲-۳. ذهنی بغدادی ۴۹
- ۱۳-۳. حصیری بغدادی ۴۹
- ۱۴-۳. ضمیری بغدادی ۵۰
- ۱۵-۳. روحی بغدادی ۵۰
۴. فضولی نین یاشاییشی ۵۲
- ۱-۴. دؤغومو ۵۲
- ۲-۴. آدی ۵۳
- ۳-۴. تخلصو ۵۴
- ۴-۴. اوشاقلیغی و گنجلیگی ۵۷
- ۵-۴. اولومو ۶۰
- ۶-۴. مزاری ۶۰
- ۷-۴. فضولی نین اوغلو فضلای بغدادی ۶۰
۵. فضولی نین اثرلری ۶۳
- ۱-۵. عربجه اثرلری ۶۳
- ۲-۵. فارسجا اثرلری ۶۶
- ۳-۵. تۆرکجه اثرلری ۷۴

۶. فضولی نین دیلی و شیوه سی ۸۵
- ۶-۱. ادبی لهجه ۸۵
- ۶-۲. نظم نازک ۸۵
- ۶-۳. شعرده صنعتکارلیق ۸۸
- ۶-۴. فضولی شعرى نین ادبیات تاریخیمیزده کی اۆنمی ۹۲
- ۶-۵. فارس شاعرلرینه اعتنا ۹۲
- ۶-۶. فضولی شیوه سی نین فارسجا یا تأثیرى ۹۵
- ۶-۷. نوایی، فضولی و صائب اۆچلۆگۆ ۹۸
۷. فضولی نین تۆركجه دیوانى نین بیر پارا مضمونلاری ۱۰۴
- ۷-۱. عشق ۱۰۴
- ۷-۲. درد و جفا ۱۰۵
- ۷-۳. کفلى لیک ۱۰۶
- ۷-۴. سربالیک ۱۰۶
- ۷-۵. قوه، چى لیک ۱۰۷
- ۷-۶. ساحل ۱۰۸
- ۷-۷. زاهدانه و صوفى ۱۰۹
۸. فضولی نین تۆركجه دیوانى نین حاضیرلانماسى ۱۱۱
- ۸-۱. تۆركجه دیوانى نین نشرى ایراندا کی نشرلرین توصیفى ۱۱۱
- ۸-۲. فضولی نین تۆركجه دیوانى نین قورولوشو ۱۲۱
- ۸-۳. قارشىلاشديرما و نسخه بدال ۱۲۲
۹. فضولی نین فارسجا دیوانى نین تۆركجه ترجمه لردن سئجهملر ۱۲۷
- ۹-۱. فارسجا دیوانى نین ترجمه لرى ۱۲۷
- ۹-۲. ردیفلى غزللر ۱۲۷
- ۹-۳. مرکب ردیفلى ۱۳۱
- ۹-۴. ردیفسىز غزللر ۱۳۳
- ۹-۵. یتى قافیه لر و ردیفلى ۱۳۴
- ۹-۶. فارسجا دیوانى نین مضمونلاری ۱۳۸
- ۹-۷. عشق ۱۳۸
- ۹-۸. شکایت ۱۳۹
- ۹-۹. استغاثه ۱۴۰
- ۹-۱۰. ایرېلىق ۱۴۱
- ۹-۱۱. استقامت ۱۴۱
- ۹-۱۲. معشوقون اعتنا سېزېلېغى ۱۴۲
- ۹-۱۳. ریاکارلىق ۱۴۳
- ۹-۱۴. زاهد ۱۴۳

- ۱۴۴..... ۹-۱۵. شراب
- ۱۴۵..... فضولینین آلتی غزلینه شرخی
- ۱۴۶..... بیرینجی غزل
- ۱۴۶..... بنیم تک هیچ کیم زار و پریشان اولماسن، یارب!
- ۱۵۶..... ایکینجی غزل
- ۱۵۶..... هر حباب اشکیمه بیر عکس سالمش پنیکریم
- ۱۶۶..... "چونجو غزل
- ۱۶۶..... سجده دیر هر قاندا بیر بیت گورسم اینیم بنیم
- ۱۷۴..... دیردونجو غزل
- ۱۷۴..... او یله بختیم ک ادراک ائتمه زم دنیا ندیر
- ۱۸۱..... بشینسی غزل
- ۱۸۱..... حیرت ایشتا دورم، گوردو کده، لال ائیلر بنی!
- ۱۹۱..... آلتینجی غزل
- ۱۹۱..... پنجه ی داغ جنون ایچره پانده بدنییم